

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Lund, V. (2018) Mun Idea - osallistuva budjetointi tuo esiin asukkaille tärkeitä asioita. Keski-Espoon Sanomat 4, 6.

URL: http://www.keskiespooseura.fi/images/kes4_2018.pdf

JOULUTARJOUS

KESKI - ESPOO 45 vuotta osana kaupunkia
-1970 luvulta nykypäivään

KESKI-ESPOO -seuran kirjaa voi ostaa,

KIRJATORI KAUPPAKESKUS ENTRESSE
Siltakatu 11, 02770 ESPOO

Talomuseo Glims
Glimesintie 1 02740 Espoo

Kirppiskahvio
Asemakuja 3
02770 Espoo

Tuomarilan Kukka Tuomarilankatu 6
02760 Espoo

Mummur Puoti
Klippinkite 5
02780 Espoo

KESKI-ESPOO-SEURA RY
Föreningen för Mellersta Esbo

Mun Id€a - Osallistuva budjetointi tuo esiin asukkaille tärkeitä asioita

Teksti: Virpi Lund, lehtori
Laurea - ammattikorkeakoulu

Espoon keskuksen alueella kokeiltiin keväällä 2017 osallistuvaa budjetointia kansalaisosallistumisen menetelmänä. Lyhyesti idea toimi seuraavasti: Osallistujat jättivät ideansa helmikuussa verkkosovellukseen, huhtikuun ensimmäisessä työpajassa saatuja 30 ideaa kehiteltiin asiantuntijoiden ohjauksessa, toisessa työpajassa selkeytettiin edenneiden 16 idean kuvauksia ja toukokuussa sähköisessä äänestyksessä kertyi yli 700 ääntä. Neljä eniten ääniä kerännyttä ideaa saivat kukin rahoitusta 3 000 €. Rahoitetut ideat olivat liikuntaa ja ympäristökasvatusta yhdistävä Move Green - Liiku Vihreästi -toimintamalli, jossa tutustutaan sekä parkourin alkeisiin että kierrätykseen, paikallisten artistien järjestämä Centtifest -musiikkifestivaali, kukkaniityn istuttaminen sekä eri kulttuureja yhdistävä Suvelan Basaari -tapahtuma. Laurea - ammattikorkeakoulun toimintatutkimuksella pyrittiin vahvistamaan paikallisyhteisön voimavaroja ja tuottamaan uusia toimintamalleja asukastoimijuuden ja poikkihallinnollisen yhteistyön edistämiseen.

Osallistuvan budjetoinnin ydintä on luottamuksen ja ymmärryksen synnyttäminen. Mun Id€a -kokeilussa kerättiin ja työstettiin ideoita, joilla osal-

 MUN IDEA Espoon keskus
Aikataulu 2017

listujat voivat tehdä asuinalueestaan elävemmän ja viihtyisemmän sekä vaikuttaa yhteisölliseen toimintaan. Rahoitettavat ideat valittiin kaikille avoimella äänestyksellä ja toteutettiin pääosin asukkaiden vapaaehtoisvoimin. Asukkaat saivat siis vaikuttaa asuinalueensa kehitykseen, toteuttaa itseään ja tehdä yhdessä tärkeäksi katsomiaan asioita. Haastatteluiden mukaan he kokivat voimaantuneensa ja kertoivat tulleen kuulluksi Mun Id€a -kokeilun aikana. Ideat tukivat alueidentiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistumista sekä kaupunkiympäristön kohentumista ja alueen imagon vahvistumista.

Aiemmista asukaskokemuksista oppineena Espoossa haluttiin synnyttää asukasosallisuuden malli, joka tuottaa jotain konkreettista melko lyhyessä

ajassa. Erityistä ja uutta tässä mallissa oli se, että annetaan alueellista toimintarahaa voittaneiden ideoiden toteuttamiseen itse. Espoossa halutaan tukea asukkaiden omaehtoista toimintaa, verkostoitumista ja lähitekemistä. Tässä mallissa asukkaat sitoutuivat itse toiminnan toteuttamiseen ja lisäksi se oli kustannustehokasta.

Osallistuvan budjetoinnin tuloksista

Kuntalaki kannustaa kaupunkeja ja kuntia ottamaan asukkaat mukaan päätöksentekoon ja talouden suunnitteluun. Kaupungit etsivät innovatiivisia ratkaisuja asukkaiden ja kaupungin toimijoiden väliseen parempaan vuorovaikutukseen. Mun Id€a -kokeilun tavoitteina oli Espoontarinan mukaisesti osallistuminen, kohtaaminen, ongelmien yhdessä ratkominen, syrjäytymisen ehkäisy ja maahanmuuttajien kotouttaminen. Valtan siirtäminen paikallistoimijoille tukee asukastytyväisyyttä ja vahvistaa asukasdemokratiaa. Paikallisten verkostojen mukaan saaminen varmistaa alueen ominaispiirteiden huomioimisen.

Erittäin tärkeä oivallus oli asettaa asukkaat keskiöön ideoiden toteuttamisessa ja päätöksenteossa. Mun Id€a -kokeilu poiki ideoita, jotka olivat sellaisenaan toteutettavissa, jos

ideoiden esittäjällä olisi siihen resursseja. Muita tämän kokeilun tuloksia olivat aluekehittämissyry, jossa on myös asukasjäseniä, verkkosovellus ja tunnistamista helpottava Mun Id€a -logo. Sähköinen toimintatapa saattaa tuntua aluksi tehokkaalta, mutta esimerkiksi rekisteröityminen äänestysalustalle edellyttää äänestäjien opastusta ja neuvontaa, joka ei suinkaan ole nopeaa.

Entä miten tästä eteenpäin?

Osallistuvan budjetoinnin kokeiluissa on hyvä varmistaa kaikille yhteiset tavoitteet. Sen avulla voidaan pureutua alueen epäkohtiin, toteuttaa yhteisöllisiä ratkaisuja tai kasvattaa alueen verkostoja ja lisätä asukkaiden välisiä suhteita. Kaikille avoin prosessi on oikeudenmukaista ja vahvistaa yhdenvertaisuutta, mutta osallistumisen edellytyksiin on hyvä kiinnittää huomiota ja järjestää tarvittaessa tukea. Osallistumisen kynnyksen mataltaminen tuo ihmiset lähelle suoraa demokratiaa. Sähköisten välineiden hyödyntäminen nopeuttaa ja tehostaa prosesseja, mutta niiden käyttö ei ole kaikille mahdollista. Budjetin laskeminen ja suomen kielen osaaminen ovat taitoja, joiden tukemiseen tulee varata resursseja. Vaihtoehtojen puntarointi äänestyksessä tulee olla mahdollisimman helppoa ja yhteismitallista. Niin ikään itse osallistuvan budjetoinnin prosessin läpiviemiseen on varattava aikaa ja resursseja virkamiehille. Ja vaikka prosessi onkin toistettavissa muilla asuinalueilla, on tärkeää muovata toimintamallia alueen ominaispiirteet huomioivaksi. Osallistuva budjetointi edellyttää aina kunnollisia välineitä ja selkeää prosessia.

Laurea - ammattikorkeakoulun ja Espoon kaupungin yhteisenä tavoitteena on ollut tutkia ja kehittää asukkaiden osallisuutta Espoon keskuksen alueella sekä etsiä tehokkaita toimintamalleja eri toimijoiden väliselle yhteistyölle. Yhteisen tahtotilan löytäminen on edellyttänyt hyvää kumppanuutta myös kaupungin toimijoiden kesken. Yhteistyöhankkeita alueella ovat olleet Välittävät Valittavat Verkostot ja Sun Idea -osallistuva budjetointi kaupunginosakehittämisessä.

Välittävät Valittavat Verkostot oli Laurea -ammattikorkeakoulun hanke, jonka tarkoituksena oli tutkia ja kehittää asukkaiden osallisuutta ja toimijoiden välistä yhteistyötä Espoon keskuksen ja lähialueen kehittämisessä. Tutkimushanketta rahoitti Ympäristöministeriön asuinalueiden kehittämisohjelma (2013-2015). www.laurea.fi/vvv.

Sun Idea -hankkeessa kehitettiin osallistuvaa budjetointia asukaslähtöisen kaupunginosakehittämisen välineenä. Keskeisessä asemassa oli Mun Id€a -kokeilu ja verkkosovellus, jonka avulla asukkaat tiedottivat ideoistaan ja äänestivät niistä. Tutkimushanketta rahoitti Kaupunkitutkimus ja metropolipolitiikka -ohjelma (2017-2018). Hankkeen verkkosovelluksen toteutuksesta vastasi Mapdon Oy. Mun Id€a www.espoo.fi/munidea.